

Most otestuje vodíkový autobus z Portugalska

29.11 2022 07:14, Libor Hinčica, Autobusy

DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova vyzkouší na počátku prosince vodíkový autobus portugalského výrobce CaetanoBus. Po prezentaci pro politiky a média bude autobus po dobu tří dnů testován i na lince s cestujícími.

Společnost CaetanoBus je tradiční portugalský výrobce autobusů, jenž s jejich produkcí započal již v roce 1946. Přestože v našich končinách značka příliš známá není, jejím výrobkem se vezl patrně každý, kdo se někdy po některé z letištních ploch přepravoval autobusem. Právě CaetanoBus totiž stojí za výrobou letištních speciálů se značkou COBUS, jež tvoří významnou část objemu její produkce, což se odrazilo v období, kdy svět ovládal čínský virus, na výrazném snížení objemu produkce (zatímco v roce 2019 vyrobil CaetanoBus 657 autobusů, v roce 2020 klesl tento počet na 408 ks a v roce 2021 dokonce jen na 178 vozidel). Letos firma zaujala mj. svým morálním postojem, když patřila mezi první společnosti, které po útoku na Ukrajinu odmítly jakékoli obchodní aktivity na trhu Ruské federace, aniž by ji k tomu v té době ještě nutily mezinárodní sankce.

Ačkoli CaetanoBus v minulosti navázal úzkou spolupráci s Daimlerem, jenž do firmy dokonce majetkově vstoupil, došlo v roce 2010 k převzetí podílu německého gigantu ze strany většinového vlastníka (Salvator Caetano Group) a firma zůstala čistě v portugalských rukou. V roce 2017 společnost uvedla na trh své první elektrobusy (E.City Gold), které nyní nabízí v délkových variantách 10,7 m a 12 m.

Na veletrhu Busworld v Bruselu na podzim 2019 se pak výrobce pochlubil i svým prvním vodíkovým autobusem s obchodním jménem H2.City Gold, který společnost vyvinula v úzké spolupráci s japonskou Toyotou. První dodávky vodíkových autobusů byly zahájeny v posledním čtvrtletí roku 2020, kdy osm vozů potupně převzala španělská Barcelona (poslední z nich až v květnu 2021). Následovaly autobusy pro německý trh, kam zamířilo postupně podle známých údajů k různým zákazníkům 21 vozidel s palivovými články, dva kusy pro portugalské město Cascais či jeden vůz pro

dopravce Nobina v Dánsku. Není jistě bez zajímavosti, že autobusy H2.City Gold byly v roce 2021 nabízeny i do výběrového řízení na dodávku vodíkových autobusů do Bratislavy, kde ovšem vyhrál Solaris.

Počátkem roku 2022 byl jeden vodíkový autobus H2.City Gold předán také dopravci Nobina v Dánsku. (foto: CaetanoBus)

Výroba lokálně bezemisních vozidel v režii portugalského výrobce zaujala dosavadního dodavatele technologie, japonskou Toyotu, natolik, že se rozhodla do firmy CaetanoBus majetkově vstoupit. Nešlo o rozhodnutí úplně nepřekvapivé – Toyota s Caetanem spolupracovala dlouhodobě v oblasti dodávek automobilů a lehkých užitkových vozidel (už od roku 1968) a společný podnik s názvem Toyota Caetano Portugal (TCAP) byl za tímto účelem založen již v roce 2006. Právě tento společný podnik pak formálně převzal dosud samostatně stojící CaetanoBus, když došlo v prosinci 2020 k oznámení, že společnost převezme za 12 mil. € 61,94 % akcií. Zbylý procentuální podíl pak drží napřímo japonská společnost Mitsui, s níž byla strategická kooperace uzavřena již dříve. S ohledem na tyto změny bylo v létě 2021 oznámeno, že elektrobusy E.City Gold a vodíkové autobusy H2.City Gold ponesou nadále na trhu značku Toyota, která je v celosvětovém měřítku přece jen poněkud zvučnější.

Nyní se jeden z autobusů Toyota/CaetanoBus H2.City Gold představí i na severu Čech. Dne 5. 12. 2022 bude autobus v odpoledních hodinách slavnostně představen veřejnosti v Mostě, načež se uskuteční prezentační jízda pro pozvané hosty. Od 6. do 9. 12. 2022 pak bude autobus nasazován i do ostrého provozu s cestujícími na okružní linku číslo 17 (Dopravní podnik – Kahan – 1. náměstí – Gymnázium – 1. náměstí – Kahan – Dopravní podnik). Nebude to přitom poprvé, co v Mostě vyjede vozidlo vyrobené na Pyrenejském poloostrově. V dubnu 2003 zakoupil DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova trojici autobusů od španělského nástavbáře Carrocera Castrosua (ev. č. 56-58).

Vozy poháněné zkapalněným zemním plynem (LPG) byly ve známém dvojměstí propojeném tramvajovou rychlodráhou provozovány až do roku 2015, postaveny přitom byly na podvozku MAN.

O nasazení vodíkového autobusu informovala Hospodářská a sociální rada Ústeckého kraje, přičemž Ústecký kraj patří mezi regiony, které využití vodíku široce podporují (nedávno například uspořádal i konferenci s názvem „H2 fórum 2022 – příležitost pro transformaci“). Podrobnosti týkající se například plnění autobusu (nejbližší plnička na vodík se nachází v Drážďanech) či krytí nákladů na jeho zapůjčení a provoz ovšem publikovány nebyly.

Pohled do interiéru vodíkového autobusu H2.City Gold v levostranném provedení. (foto: CaetanoBus)

Připomeňme, že navzdory široké marketingové podpoře jsou vodíkové autobusy pro provoz stále nesmírně drahé a že jejich provoz je provázen nízkou účinností danou potřebou vodík nejprve vyrobit, což se děje především za využití fosilních paliv (ostatně není divu, že mezi hlavní propagátory v nejrůznějších pilotních provozech patří právě ropné rafinerie).

Na závěr doplňme ještě několik údajů k samotnému vozidlu. Toyota/CaetanoBus H2.City Gold je v současné době nabízen ve dvou délkových variantách – 10,7 m a 12 m. Do Mostu zamíří delší z obou variant, tedy 11 995 mm dlouhý, 2 500 mm široký a 3 458 mm vysoký autobus, který by měl mít obsaditelnost až 87 osob. Pohon zajišťuje jeden synchronní motor z produkce Siemensu o výkonu 180 kW, nádrží na vodík je na střeše umístěno pět o objemu 312 litrů, což při stlačení 350 bary představuje max. 37,5 kg vodíku. Jmenovitý výkon palivového článku (Toyota FC Stack) je 60 kW, potřebu většího výkonu pak pokrývají trakční baterie LTO (o kapacitě elektrické energie 44 kWh). Spotřeba by podle výrobce měla činit „od 6 kg“ vodíku na 100 km, dojezd na jedno naplnění je udáván okolo 350 až 400 km.

Url: Most otestuje vodíkový autobus z Portugalska